АКАТИСТ ПРЕСВЕТОЈ БОГОРОДИЦИ У СЛАВУ И ЧАСТ ЊЕНЕ ЧУДОТВОРНЕ ИКОНЕ „ВРАТЊАНСКЕ“

Кондак 1.

Ходите, сви верни, сваки језик и узраст, да са љубављу опевамо Пресвету Богородицу због јављања Њене чудотворне иконе, а шта ћемо принети Мајци Речи него ли реч. Нека се весели свештена обитељ вратњанска и сва твар нека се заједно празнује, јер стекосмо Ризницу добара неотуђиву, а Ти, о Богомати, спаси све нас, који Ти кличемо:

Радуј се, Богородице Дјево, свемилостива Заштитнице вратњанске обитељи!

Икос 1.

Арханђео Гаврило је Теби, Дјево, благовестио да ћеш постати Мајка Христова, Који је Једино ново под сунцем. Вољом Бога Оца од Духа Светога без семена заче Сина Божјег. Он, Који је од Оца без матере пре свих векова,

ради нашег спасења из Тебе без оца произиђе телесно као Младенац. Стога стојећи пред Твојом иконом „Вратњанском“, која нам сведочи ту тајну оваплођења Бога Логоса, ми Те химнохвалимо овако:

Радуј се, нерукотворена Скинијо у Којој се Христос, Цар векова, настани!

Радуј се, запечаћена Књиго у Коју се трском Духа Светога Реч Очева уписа!

Радуј се, златнозарни Свећњаче, Који Светлост неприступну прими!

Радуј се, превисока Горо од Које се без руку Камен Крајеугаони одсече!

Радуј се, божанствена Трпезо, од Које Хлеб небески окусисмо!

Радуј се, Богородице Дјево, свемилостива Заштитнице вратњанске обитељи!

Кондак 2.

Како ћемо узмоћи, Богородице Маријо, Теби добродостојну реч да принесемо, но Ти нам сама подај реч и разум, еда бисмо Ти тако Твоје од Твојих принели. Поклањамо се целебном и чудоточном образу Твоме „Вратњанском“, кличући Богу: Алилуја!

Икос 2.

Ти си, Богородице, Дар Творцу, преузвишенији од свих других, јер поста часна Матер, једина Достојна Саздатеља. Као што је некад древни Израиљ Кивоту Завета прилазио, тако и ми данас изображењу Твога божанственога лика притичемо, јер си Ти, Дјево, духовно Начело хришћана као новог Израиља. Зато Ти вапимо: Сина Свога и Бога умоли да помилује све, који Те славослове овако:

Радуј се, јер као Најчистија из свеблаженог бедра Јакимовог произиђе!

Радуј се, јер као Дете Пресвето из предивне материце Анине узрасте!

Радуј се, јер као Плод праведности богољубивим родитељима Својим дође!

Радуј се, јер они Тебе као Руковет животворне пшенице Богу принеше!

Радуј се, јер Шира од небеског свепространства поста!

Радуј се, Богородице Дјево, свемилостива Заштитнице вратњанске обитељи!

Кондак 3.

Од часне и пречудне иконе Твоје „Вратњанске“ подају се обилно оздрављења свима, који приходе к њој као новој бањи Витезди, која не једном годишње, већ свагда надумно све исцељује. Тако и наше немоћи посети, Преблага, да бисмо клицали Богу: Алилуја!

Икос 3.

Освешта се земља наша јављањем Твоје иконе, Брзопомоћнице наша Вратњанска. Тобом се, Дјево, и природа и време обнављају. Сачувај све крајеве српске неповређене од зала демонских, јер када Ти не би предстојала молећи, ко би нас избавио од толиких беда. Загрли и нас грешне Твојим свеспаситељним рукама и наследницима небеског живота покажи и све нас, од којих слушаш ово:

Радуј се, необрађивани Винограде, Који Христа, Плод живота, одгаји!

Радуј се, богомнасађени Врту, Која Цвет бесмртности изниче!

Радуј се, мислени Алавастру Мира, Које се с небеса на земљу изли!

Радуј се, светловидна Ложнице, из Које Женик наших душа произиђе!

Радуј се, живоносни Источниче, Који нас Водом бесмртности појиш!

Радуј се, Богородице Дјево, свемилостива Заштитнице вратњанске обитељи!

Кондак 4.

Торжествује Црква Српска Светосавска, јер као свештедро сунце стече икону Твоју, која мноштвом чудеса свет озарује. Помози нам да нас телољубље не зароби и да на крају и ми венце чистоте у Царству небеском примимо, кличући Богу: Алилуја!

Икос 4.

Христа Бога благопомирљивим према нама учини, Богородице, јер си Ти у благости неизмењива и у дарежљивости неистражива. Ти си Радост свих жалосних, Заступница презрених, Хранитељка гладних, Утеха путника, Пристаниште узнемирених, Посета болних, Покров немоћних и Жезло старих. Зато Твоме предстатељству приљежно прибегавамо зовући Те: не лиши Свога материнског благослова ни нас, који говоримо ово:

Радуј се, Врху од Синајског светији, Кога светлосни сјај Духа покрива!

Радуј се, богозвана Кћери Давидова благодећу Господњом украшена!

Радуј се, Невесто Божја, лепотом свих врлина као златним ресама оденута!

Радуј се, благоухани Крине, Који усред трња девством светозарно сијаш!

Радуј се, божанска Колеснице, Коју миријаде вишњих Сила окружују!

Радуј се, Богородице Дјево, свемилостива Заштитнице вратњанске обитељи!

Кондак 5.

Вишњи Јерусалим и духовни Сион иштући, Тебе тражимо, Дјево. Као што су очи слушкиња управљене у руке Госпође њихове, тако и очи душа и тела наших гледају к Теби, Богородице Маријо, докле се не смилујеш на нас. Зато Првенцу Твоме, Који је Врхоград свих наших чежњи, кличемо: Алилуја!

Икос 5.

Као што је на Тавору некад Владика Христос Својим Преображењем заблистао красотом Свога Божанства, које је кроз људску природу просијало, тако и Ти, Дјево, кроз икону Своју „Вратњанску“, нествореном светлошћу Божјом обгрљујеш све, који се пред њом моле, дајући им благодат Духа као заруке спасења, благодат, која нас једина умирује и орадошћује. Зато Тебе, Мајко Светлодавца Бога, призивамо:

Радуј се, одухотворени Престоле Цара светлости!

Радуј се, богогодна Ризницо најузвишенијег савршенства тајни Духа!

Радуј се, свенепорочна Пуноћо сваке лепоте и доброте!

Радуј се, Чудо над чудима, Која све светове озарујеш!

Радуј се, светлоносно Блистање тајанственог Дана!

Радуј се, Богородице Дјево, свемилостива Заштитнице вратњанске обитељи!

Кондак 6.

Божанствена благодат пребива на часној икони Твојој „Вратњанској“ и луче славе чуда Твојих из ње исходе на оне, који пред њом Теби на молитву журе. О, Свецарице, Ти, Која си безмерним девством одевена, одени и нас у царствену ризу свих светих врлина, да бисмо клицали Богу: Алилуја!

Икос 6.

Двери покајања отвори нам, Дјево, и помислима благочешћа просвети умне очи срдаца наших, од сваке тескобе нас избављајући. Не дај, Мати Благосрдна, да од жестокосрдности наше и наших ближњих погинемо и страдамо више него што можемо. Као што чезне јелен за изворима вода тако и ми жеднимо за Тобом, Утешитељко наша вратњанска. Божанственим Твојим погледањем замилуј дубине наших душа. Теби хвалебно певамо:

Радуј се, јер си пре свих векова на Савету Тројице за Матер Творца изабрана!

Радуј се, јер си Ти једина од свих дошла до савршеног боговиђења!

Радуј се, јер се ниједан дар ни земнима ни небескима без Тебе не даје!

Радуј се, јер је тајна о Теби дубина и Анђелским очима несагледна!

Радуј се, јер си Ти Свелепота, Која оба света украшава!

Радуј се, Богородице Дјево, свемилостива Заштитнице вратњанске обитељи!

Кондак 7.

Ти си наша непобедива Победа, Чуварка спасења, и Сведок древног Божјег према нама благовољења. Штоватеље Твоје усрдне под сенку Твога покрова

прими, ако је и велико то што иштемо. Нека душе наше као руно приме росу милости Твоје, да би клицале Богу: Алилуја!

Икос 7.

Обрадова се богомчувани манастир Вратна, доласком иконе Твоје, небеским благословом освећене. Њој и природа се тајанствено радује. Она доби од Бога силу и моћ да чини чудеса и поста лечитељка свима. Усред буре овога света ка Твојој царској притичемо тишини: умири живот наш и сачувај га у чистоти, подигни снагу нашу и спаси нас, призивателе Твоје, да би Ти у слободи духовној појали:

Радуј се, јер Те као пречисти Храм Премудрост Божја Себи сазда!

Радуј се, јер телом пурпупуровидну багреницу одену Цару славе, Христу!

Радуј се, јер је Син Твој Анђео Великог Савета и Бог силни назван!

Радуј се, јер поста живо небо Сунца правде, Које пре Данице заблиста!

Радуј се, јер је сва Слава Твоја, Плод утробе Твоје, унутра!

Радуј се, Богородице Дјево, свемилостива Заштитнице вратњанске обитељи!

Кондак 8.

Лакше је са страхом и љубављу ћутати него химнама Те китити, јер како да Те назовемо не знамо? Дјевом, али ту је Твој наднебески Син. Мајком, али печатом девства у вечности блисташ. Удатом, али Те нико није познао. Зато како нам је заповеђено кличемо Теби: Радуј се, Благодатна, а Богу: Алилуја!

Икос 8.

Као што некада Син Твој у Кани Галилејској воду у вино претвори, тако Он и сада ходатајством Твојим и нама данас све воде недаћа наших претвара у вино радости и здравља. Ти, чедољубива Мати наша, свима који од Тебе помоћ очекују говориш: „Ја сам са вама и нико не може против вас. Избавићу вас, јер се на Мене поуздасте. Покрићу вас, јер познасте благост Моју.“ Теби цвеће благодарности приносимо:

Радуј се, позлаћени Кивоте, Који прими Законодавца и Спаситеља света!

Радуј се, небеска Лествице, Коју патријарх Јаков виде, а Којом Бог сиђе!

Радуј се, многородна Маслино, Која нам Христа, Јелеј милости, источи!

Радуј се, несагорива Купино Огња Божанства, Који нас очишћава!

Радуј се, светлоплодовито Дрво на изворима Духа засађено, Које нас храниш!

Радуј се, Богородице Дјево, свемилостива Заштитнице вратњанске обитељи!

Кондак 9.

Ко може опевати богатство добротворства Твога, Богородице Дјево, јер Ти преко иконе Твоје „Вратњанске“ бесплодним супружницима дарујеш благодат рађања деце, коју дајеш и умножаваш на радост људску, а славу Сина Твога коме кличемо: Алилуја!

Икос 9.

Теби све псалмопоје и слави Те. Похвале у част Теби освештавају људски језик и душу. Као што рече Свети Никодим Светогорац: „Целокупан спознатљиви и чулни свет настао је ради тога испуњења, то јест за Госпођу Богородицу и опет Госпођа Богородица рођена је за Господа нашег Исуса Христа.“ Зато се нико не може приближити Богу уколико истински не буде просвећен Тобом. Зато Те величамо:

Радуј се, преблагословена Царице неба и земље!

Радуј се, доброљубива Господарице и Анђелима!

Радуј се, светлозарни Венче свима светима!

Радуј се, богодостојна Красото људске природе!

Радуј се, свеопевана Госпођо све твари!

Радуј се, Богородице Дјево, свемилостива Заштитнице вратњанске обитељи!

Кондак 10.

Тешко оном ко без Тебе хоће да се супротстави непријатељима видљивим и невидљивим, али Ти верним слугама Твојим не допушташ да се сами од њих бране. Зато од иконе Твоје „Вратњанске“ свагда истачеш чудесну росу заштите свима, Који због Тебе кличу Богу: Алилуја!

Икос 10.

Све што су од искони поседовали и Анђели и најплеменитији људи Ти си, Дјево, имала у свеукупности, јер је Бог у Теби сјединио све видљиве и невидљиве лепоте. Ти си Узрок и оних добара људима који пре Тебе беху. Посредница садашњих и Заступница будућих. Воља је Твоја, Богородице, да се сви православни хришћани обраћају Теби у невољи, јер Ти никога нећеш оставити. Зато Ти хвалословље узашиљемо:

Радуј се, богопроходна Двери превечне Светлости!

Радуј се, богославни Источе Очевог озарења!

Радуј се, богокрасни Дворче Бога Логоса!

Радуј се, богоблажено Сместиште Несместивога!

Радуј се, богопријемна Палато Цара свих лепота!

Радуј се, Богородице Дјево, свемилостива Заштитнице вратњанске обитељи!

Кондак 11.

Имајући, Дјево, савршену чистоту Ти брзо услишаваш оне молитве, којима се проси од Тебе изнад свега исправка нашег живота и очишћење од греха. Нико ко икони Твојој прилази посрамљен не одлази, већ прима дар за корисно мољење и Богу кличе: Алилуја!

Икос 11.

Теби се, Дјево, од Сина Твога и Бога као Мајци све предаде у руке, поставши тако Управитељка неисцрпног богатства свих благодатних дарова, не зато да би га сачувала за Себе него да би се цела васељена благодању испунила,

Подари нам изобилно та блага и учини нас спремнима да их прихватимо и на тај начин их одмери, раздељујући свакоме по његовим могућностима. Учини нас храмовима љубави Божје у којима нека Теби недремано брује песме:

Радуј се, Школько, Која од Муње Божанства роди Бисер Драгоцени, Христа!

Радуј се, неувењиви Цвете, Који божанским Миомиром свет испуни!

Радуј се, добролозни Чокоте, Који нам Грозд сладости исцвета!

Радуј се, истински Сионе, Кога Цар светлости Себи за обиталиште изабра!

Радуј се, царски Граде у Коме Свевишњи заволе да живи!

Радуј се, Богородице Дјево, свемилостива Заштитнице вратњанске обитељи!

Кондак 12.

Само је кроз Тебе истинска Радост први пут ушла у овај тужни свет. Ти владаш над свим створеним горе и доле. Све стихије се Теби повинују. И небо и земља и ваздух и море слушају Тебе, а сви противнички дуси, страхом обузети дрхте и од самог имена Твога, а ми кличемо Богу: Алилуја!

Икос 12.

Како да ми прославимо, Тебе, Ризницу славе? И само сећање на Тебе освећује све, које се Тебе опомињу, и само стремљење ка Теби просвећује ум, узносећи га ка божанској висини, учећи га забораву доњег и посвећујући га у горње. Тобом се озарује дух силаском Духа Светога. Зато Ти венце похвала од разноличних цветова из духовних перивоја смиреноумно плетемо пред Твојим златогрлим ликом:

Радуј се, преблагословена Благолепото богомудрих Архијереја!

Радуј се, неуђутна Похвало богобојажљивих свештеника!

Радуј се, тишинољубива Наставнице светих исихаста!

Радуј се, тајанствена Дародавко речи црквених химнописаца!

Радуј се, свечудесна Дијадемо благоверних царева!

Радуј се, Богородице Дјево, свемилостива Заштитнице вратњанске обитељи!

Кондак 13.

О, Свехвална, Мати Божја, погледај на нас Твојим васкрсительним оком и помози нам да пред Твојом иконом Красницом Вратњанском као прислужене и неугасиве воштанице чистотом увек светлимо. Сами себе, једни друге и сав живот свој Теби предајемо, кличући Богу: Алилуја!

(Овај кондак се чита три пута, па онда икос 1., па кондак 1.)

Молитва Пресветој Богородици
пред Њеном чудотворном иконом „Вратњанском“

О, Дјево, Богородице, Ти си нама на небесима уготовљени Источник наде. Стога свету обитељ ову, и сваку обитељ, сваки град и место, и све људе, који побожно призивају Име Твоје сачувај од сваке напасти, погибије, глади, земљотреса, поплаве, пожара, покоља, најезде туђинаца и међусобног рата, од сваке болести и невоље. Расејане сабери, заблуделе на прави пут изведи, отпале од благочестиве отачке вере поврати, старе подржи, младе целомудрености научи, децу васпитај, бракове сачувај. Ти једина знаш шта је нама потребно и зато нам даруј оно што ми сами ни искати не умемо. Буди свима све. Руководи нас мирноме пристаништу Божанске воље, љубав к Сину Твоме разгори, благоугодан Њему живот наш учини и удостој нас будућег блаженства и слатког обасјања од Оваплоћенога од Тебе Бога Логоса, са Којим беспочетном Оцу, са Свесветим и Животворним Духом Његовим, нека је слава, част, великолепност и поклоњење, сада и увек и у векове векова. Амин.

Акатист Богородици химнописао проф. Вукосав Илић

О Преображењу Господњем, 2022. л. Г.